

ΚΕΦ. Β.

§. 1.

449. Αἰτωλοὶ μὲν τοῖνυν καὶ Ἀκαρναῖοις ὁμορόῦσιν ἀλλήλοις,
μέσου ἔχοντες τὸν Ἀχελῶν ποταμὸν, ρέοντα ἀπὸ τῶν ἄρχεων
καὶ τῆς Πάνδου πρὸς νότον, οὐδὲ τέ Ἀγραίων Αἰτωλικοῦ ἔθνους·

450. καὶ Ἀμφιδόχων Ἀκαρναῖοις μὲν τὸ πρὸς ἐσπέραν μέρος ἔχοντες
τοῦ ποταμοῦ μέχρι τοῦ Ἀμβρωσικοῦ κόλπου, τοῦ κατὰ Ἀμφι-
δόχους, καὶ τὸ ἱερὸν τοῦ Ἀκτίου Ἀπόλλωνος· Αἰτωλοὶ δὲ τὸ
πρὸς ἕω μέχρι τῶν Όζολῶν Λόκρῶν, καὶ τοῦ Παρνασσοῦ, καὶ
τῶν Οίταιών. Υπέρκεινται δὲ ἐν τῇ μεσογαίᾳ καὶ τοῖς προσ-
βορεοῖς μέρεσι, τῶν μὲν Ἀκαρναίων, Ἀμφιδόχων τούτων δὲ
Διελοπες καὶ ἡ Πάνδος· τῶν δὲ Αἰτωλῶν Περραιβοὶ τε καὶ
Ἀθαμαῖοις, καὶ Αἰνιάνων τι μέρος τῶν τὴν Οίτην ἔχοντων. Τὸ
δὲ νότιον πλευρὸν, τό τε Ἀκαρναῖοι διοίωσι καὶ τὸ Αἰτω-
λικόν, κλίνεται τῇ ποιούσῃ θαλάσσῃ τὸν Κορινθιακὸν κόλπον,
εἰς δὲ καὶ δὲ Ἀχελῶν ποταμὸς ἔξιτον, ὅριζων τὸν τῶν Αἰτω-
λῶν παραλίαν καὶ τὸν Ἀκαρναῖον· ἐκαλεῖτο δὲ Θόρας δὲ Ἀχε-
λῶν πρότερον. Εἶτι δὲ καὶ δὲ παρὰ Δύμην ὁμώνυμος τούτῳ,
καθάπερ εἴρηται, καὶ ὁ περὶ Λαμίαν. Εἴρηται δὲ, καὶ ὅτι ἀρχὴν
τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου τὸ σόμα τοῦδε τοῦ πόταμοῦ φέσι.

§. 2.

Πόλεις δὲ εἰσὶν, ἐν μὲν τοῖς Ἀκαρναῖοις Ἀνακτόριβν τε ἐπὶ¹
χερρονίσσου ἰδρυμένον Ἀκτίου πλησίον, ἐμπόρειον τῆς νῦν ἐκτι-
σμένης ἐφ' ἡμῶν Νικοπόλεως, καὶ Στράτος, ἀναπλόουν ἔχουσα
τῷ Ἀχελῷ πλειόνων ἡ διακοσίων σταδίων. Καὶ ἡ Αἰνία δὲ καὶ
αὗτὴ ἐπὶ τῷ ποταμῷ, ἡ μὲν παλαιὰ οὐ κατοικουμένη, ἵσσον

ἀπέχουσα τῆς τε Θαλάττης καὶ τῆς Στράτου· ἡ δὲ νῦν, δύον 450· εῖδομένκοντα σαδίους ὑπὲρ τῆς ἐκβολῆς διέχουσα. Καὶ ἀλλα
δ' εἰσὶ, Παλαιρός τε καὶ Ἀλυξία, καὶ Λευκάς, καὶ Ἄργος τὸ
Ἀμφιλοχικὸν, καὶ Ἀμβρακία, ὡν αἱ πλεῖσται περιοικίδες γεγό-
νασται, ἡ καὶ πᾶσαι, τῆς Νικοπόλεως· πεῖται δὲ ἡ Στράτος κατὰ
μέσην τὴν ἐξ Ἀλυξίας ὁδὸν εἰς Ἀνακτόριον.

§. 3.

Αἴτωλῶν δὲ εἰσὶ Καλυδῶν τε καὶ Πλευρῶν, νῦν μὲν τετα-
πεντακόντα· τὸ δὲ παλαιὸν πρόσχημα τῆς Ἑλλάδος ἦν ταῦτα
τὰ κτίσματα. Καὶ δὴ καὶ δηρῆσθαι συνέβαινε δίχα τὴν Αἴτω-
λίαν, καὶ τὸν μὲν ἀρχαῖον λέγεσθαι, τὸν δὲ ἐπίκτητον ἀρ-
χαῖον μὲν, τὸν ἀπὸ τοῦ Ἀχελώου μέχρι Καλυδῶνος παραλίαν,
ἐπὶ πολὺν καὶ τῆς μεσογαίας συντονούσαν, εὐκάρπου τε καὶ πε-
διάδος· ἥτις ἔστι καὶ Στράτος, καὶ τὸ Τριχώνιον, ἀρίστην ἔχον
γῆν· ἐπίκτητον δὲ, τὸν τοῖς Λοκροῖς συνάπτουσαν, ως ἐπὶ
Ναύπακτον τε καὶ Εὔπολιον, τραχυτέραν τε οὖσαν, καὶ λυ-
προτέραν μέχρι τῆς Οίταίας, καὶ Ἀθαμάνων καὶ τῶν ἐφεζῆς
ἐπὶ τὴν Αἴτωλον καθήσθη περιεισαμένων δρῶν τε καὶ ἐδυῶν.

§. 4.

Ἐχει δὲ καὶ ἡ Αἴτωλία μέγιστον μὲν δρός τὸν Κόρακα συ-
άπτοντα τῇ Οίτῃ· τῶν δὲ ἄλλων ἐν μέτῳ μὲν μᾶλλον τὸν Ἀρά-
κινθόν, περὶ δὲ τὴν νεωτέραν Πλευρῶνα συνώκισαν, ἀφέντες 451.
τὸν παλαιὸν, ἔγγὺς κειμένην Καλυδῶνος, οἱ οἰκήτορες, εὐκαρ-
πον οὖσαν καὶ πεδιάδα, πορθοῦντος τὴν χώραν Δημητρίου,
τοῦ ἐπικληθέντος Αἴτωλικοῦ. Υπὲρ δὲ τῆς Μολυκρείας Τα-
φιασσὸν καὶ Χαλκίδα, δρη ἵκανθες ὑψηλὰ, ἐφ' οἵς πολίχνιαι
ἰδρυται, Μακυνία τε καὶ Χαλκίς, ὅμωνυμος τῷ δρει, θην καὶ
Ὕποχαλκίδα καλοῦσι. Κούριον δὲ τῆς παλαιᾶς Πλευρῶνος

240 ΣΤΡΑΒΩΝΟΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ

451. πλησίον, ἀφ' οὗ τοὺς Πλευρωνίους Κουρῆτας ὄνομασθηναι τινες ὑπέλαβον.

§. 5.

Ο δὲ Εὔηνος ποταμὸς ἔρχεται μὲν ἐκ Βαριέων τῶν ἐν Όφιεῦσσα Αἰτωλικοῦ ἔθνους, καθάπερ καὶ οἱ Εύρυτάνες, καὶ Άγραιοι καὶ Κουρῆτες καὶ ἄλλοι· ρέει δὲ οὐδὲ τῆς Κουρητικῆς κατ' ἀρχὰς, τὰς ἐξίν ή αὐτὴ τῇ Πλευρωνίᾳ· ἄλλο διά τῆς πρὸς ἓσσα μαζίλου παρὰ τὴν Χαλκίδα καὶ Καλυδῶνα· εἶτα ἀνακαΐψεις ἐπὶ τὰς Πλευρῶνος πεδίας τῆς παλαιᾶς, καὶ παραλλαξῖς εἰς θύσια, ἐπισρέπει πρὸς τὰς ἐκβολὰς καὶ τὴν μεσημβρίαν· ἐκαλεῖτο δὲ Λικόρμας πρότερον καὶ ὁ Νέσσος ἐνταῦθα λέγεται, πορθμεὺς ἀποδεδεγμένος, ὑφ' Ἡρακλέους ἀποθανεῖν, ἐπειδὴ πορθμεύων τὴν Δηϊσάνειραν ἐπεχείρει βιάσασθαι.

§. 6.

Καὶ Ωλενον δὲ καὶ Πυλήνην ὄνομάζει πόλεις ὁ Ποσιτής Αἰτωλικὸς, ὃν τὴν μὲν Ωλενον ὅμωνύμως τῇ Ἀχαϊῃ λεγομένην Αἰολεῖς κατέσκαψαν, πλησίον οὖσαν τῆς νεωτέρας Πλευρῶνος· τῆς δὲ χώρας ἡμφισβήτουν Ἀκαρνάνες· τὴν δὲ Πυλήνην μετενέγκαντες εἰς τοὺς ἀνώτερον τόπους, ἥλλαξαν αὐτῆς καὶ τοῦνομα, Πρόσχιον καλέσαντες. Ἐλλανικὸς δὲ οὐδὲ τὴν περὶ ταῦτας ἴσορίαν οἶδε, ἀλλ' ὡς ἔτι καὶ αὐτῶν οὖσῶν ἐν τῇ ἀρχαίᾳ κατασάσει μέμνηται· τὰς δὲ ὕσερον* καὶ * τῆς τῶν Ἡρακλειδῶν καθόδου κτισθείσας, Μακινίου καὶ Μολύκρειου, ἐν ταῖς ἀρχαίαις καταλέγει, πλείσην εὐχέρειαν ἐπιδεικνύμενος ἐν πάσῃ σχεδόν τι τῇ γραφῇ.

§. 7.

Καθόλου μὲν ταῦτα περὶ τῆς χώρας ἐξὶ τῆς τῶν Ἀκαρνάνων

καὶ τῶν Αἰτωλῶν περὶ δὲ τῆς παραλίας καὶ τῶν προκειμένων 451.
υῆσων ἔτι καὶ ταῦτα προσληπτέον. Ἀπὸ γάρ του σόματος
ἀρξαμένοις τοῦ Ἀμβρακικοῦ κόλπου πρώτον ἐς τὴν Ακαρνάνιων
χωρίον, τὰ Αἴτια. Όμωνύμως δὲ λέγεται τό τε ἱερὸν τοῦ
Ἀκτίου Ἀπόλλωνος καὶ ἡ ἀκρα, ἡ ποιοῦσα τὸ σόμα τοῦ κόλ-
που, ἔχουσα καὶ λιμένα ἔκτος. Τοῦ δὲ ἱεροῦ τετταράκοντα
μὲν σαδίους ἀπέχει τὸ Ανακτόριον, ἐν τῷ κόλπῳ ἴδρυμένον
διακοσίους δὲ καὶ τετταράκοντα ἡ Λευκάδη.

§. 8.

Αὕτη δὲ ἡν τὸ παλαιὸν μὲν χερρόνυπος τῆς Ακαρνάνιων γῆς·
καλεῖ δὲ αὐτὴν ὁ Ποιητὴς Αἴτην ἡπείροιο, τὴν περαίαν τῆς
Ἰθαίης καὶ τῆς Κεφαλληνίας ἡπειρουν καλῶν· αὗτη δὲ ἐξὶν ἡ
Ακαρνανία· ως εἰ, ὅταν φῆ Ἀϊτὴν ἡπείροιο, τῆς Ακαρνανίας 452.
ἀκτὴν δέχεσθαι δεῖ. Τῆς δὲ Λευκαΐδος ἡ τε Νήρικος, ἣν φησιν
ἔλειν ὁ Λαέρτης,

Οἶος Νήρικον εἶλον, ἐγκτίμενον πτολίενθρον,
Ἀϊτὴν ἡπείροιο, Κεφαλλήνεσσεν ἀνάσσων·

καὶ δις ἐν καταλόγῳ φησί,

Καὶ Κροκύλει' ἐνέμοντο, καὶ Αἰγαίηπα τρηχεῖαν.

Κορίνθιοι δέ, πεμφθέντες ὑπὸ Κυψέλου καὶ Γαργάσου, ταῦ-
την τε κατέσχουν τὴν ἀκτὴν, καὶ μέχρι τοῦ Ἀμβρακικοῦ κόλπου
προῆλθον· καὶ ἡ τε Ἀμβρακία συνῳκίσθη καὶ τὸ Ανακτόριον·
καὶ τῆς χερρονήσου διορύξαντες τὸν ἰσθμὸν, ἐποίησαν νῆσουν
τὴν Λευκάδα, καὶ μετενέγκαντες τὴν Νήρικον ἐπὶ τὸν τόπον,
ὅς τὴν ποτε μὲν ἰσθμὸς, νῦν δὲ πορθμὸς γεφύρᾳ ζευκτὸς,
μετωνόμασσαν Λευκαΐδα, ἐπώνυμον, δοκῶ μοι, τοῦ Λευκάτα·
πέτρα γάρ ἐστι λευκὴ τὴν χρόαν, προκειμένη τῆς Λευκαΐδος
εἰς τὸ πελαγός καὶ τὴν Κεφαλληνίαν, ως ἐντεῦθεν τοῦνομα
λαβεῖν.

§. 9.

452. Εἶχε δὲ τὸ τοῦ Λευκάτα Ἀπόλλωνος ἱερὸν καὶ τὸ ἄλμα,
τὸ τοὺς ἔρωτας παύειν πεπισευμένον· οὗ δὴ λέγεται πρώτη
Σαπφώ, φῶς παῦ φησιν ὁ Μένανδρος,

Τὸν ὑπέρκορπον Θηρῶσα Φάλων
Οἰστρῶντες πόθῳ ρίψαι πέτρας
Ἀπὸ τῆλε φυκοῦν· ἀλλὰ κατ' εὐχὴν
Σὸν, δέσποτ' ἄναξ, [εὐφημείσθω
Τέμενος περὶ Δευκάδος ἀκτῆς].

Οἱ μὲν οὖν Μένανδρος πρώτην ἀλέσθαι λέγει τὴν Σαπφώ·
οἱ δὲ ἔτι ἀρχαιολογικώτεροι, Κέφαλόν φασιν ἐρασθέντα Πτε-
ρέλαι, τὸν τοῦ Δηϊουέως. Ήν δὲ καὶ πάτριον τοῖς Λευκαδίοις
κατ' ἐνιαυτὸν ἐν τῇ Θυσίᾳ τοῦ Ἀπόλλωνος ἀπὸ τῆς σκοπῆς
ῥίπτεισθαι τινα τῶν ἐν αἰτίαις ὅντων, ἀποτροπῆς χάριν, ἐξ-
απτομένων ἐξ αὐτοῦ παντοδαπῶν πτερῶν καὶ ὄρνέων, ἀνακου-
φίζειν δυναμένων τῇ πτήσει τὸ ἄλμα· ὑποδέχεσθαι δὲ κάτω
μαρδαῖς ἀλιάσι κύκλῳ περιεστῶτας πολλοὺς, καὶ περισώζειν εἰς
δύναμιν τῶν ὄρων ἐξώ τὸν ἀναληφθέντα. Οἱ δὲ τὴν Ἀλκμαιωνίδα
γράψας, Ἰκαρίου, τοῦ Πηνελόπης πατρὸς, υἱεῖς γενέσθαι δύο,
Ἀλυξέα καὶ Λευκάδιον· δυνατεῦσαι δὲ ἐν τῇ Ἀκαρνανίᾳ τού-
τους μετὰ τοῦ πατρός. Τούτων οὖν ἐπωνύμους τὰς πόλεις
Ἐφορος λέγεσθαι δοκεῖ.

§. 10.

Κεφαλλῆνας δὲ νῦν μὲν τοὺς ἐκ τῆς υῆσου τῆς Κεφαλλη-
νίας λέγουσιν· Ὄμηρος δὲ πάντας τοὺς ὑπὸ τῷ Ὄδυσσεῖ, ὃν
εἰσὶ καὶ οἱ Ἀκαρνᾶνες· εἰπὼν γάρ,

Αὐτάρ Ὄδυσσεὺς ζῆγε Κεφαλλῆνας,
Οἵ δὲ Ἱδάκην εἶγον καὶ Νήσετον εἰνοσίφυλλον,

- τὸ ἐν ταύτῃ ὅρος ἐπιφανές (ώς καὶ, 452.
 Οἱ δὲ Δουλιχίοι, Ἐγινάων οὐκέτι εἰσάων,
 καὶ αὐτοῦ τοῦ Δουλιχίου, τῶν Ἐγινάῶν ὄντος· καὶ
 Οἱ δὲ ἄρχοντες τοῦ Βουτράσιου τε καὶ Ἡλιδας·
 καὶ τοῦ Βουτράσιου εὐθέτης τε καὶ Ἡλιδας·
 Οἱ δὲ Εὔβοιαν ἔχον καὶ Χαλκίδα τὸ Εἰρητριάν τε,
 καὶ τούτων ἐν Εὔβοιᾳ οὐσῶν· ως
 Τρῷες, καὶ Λύκιοι, καὶ Δάρδανοι,
 καὶ ἑκείνων Τρώων ὄντων), πλὴν μετά γε Νήριτον φησί,
 Καὶ Κροκύλες ἐνέμοντο καὶ Αἰγαῖπα τρηχεῖσιν;
 Οἵ τε Ζάκυνθον ἔχον, ἡδὲ οἱ Σάμου ἀμφενέμοντο,
 Οἵ τε Ηπειρον ἔχον, ἡδὲ ἀντιπέραι ἐνέμοντο.

Ηπειρον μὲν οὖν τὰς ἀντίπερα τῶν νήσων βούλεται λέγειν, ἀμα
 τῇ Λευκαΐδῃ καὶ τὴν ἄλλην Ἀκαρνανίαν συμπεριλαβεῖν βουλό-
 μενος, περὶ τῆς καὶ οὗτω λέγει,
 Δώδεκαντὸν Ηπειρῷ ἀγέλαι, τόσα πότε μῆλαν,
 τάχα τῆς Ηπειρώτιδος τὸ παλαιὸν μέχρι δεῦρο διατεινούσης,
 καὶ ὄνοματι κοινῷ Ηπείρου λεγομένης.

§. ΙΙ.

Σάμου δὲ τὴν νῦν Κεφαλληνίαν· ως καὶ ὅταν φῇ·

Ἐν πορθμῷ Ἰωάκης τε Σάμοιό τε παιπαλοέσσης.

Τῷ γάρ ἐπιθέτῳ τὸν ὁμωνυμίαν διέσαλται, ως οὐκ ἐπὶ τῆς
 πόλεως, ὅλλας ἐπὶ τῆς νήσου τιθεῖς τοῦνομα τετραπόλεως γάρ
 οὔσης τῆς νήσου, μία τῶν τεττάρων ἐστὶν ἡ καὶ Σάμος καὶ
 Σάμη καλούμενη, καθ' ἐκάτερον τοῦνομα ὁμωνυμοῦσα τῇ νήσῳ.
 Ὅταν δὲ εἴπῃ·

Οσσοι γάρ νήσοισιν ἐπικρατέουσιν ἄριτοι,
 Δουλιχίῳ τε Σάμη τε καὶ ὑλάτεντε Ζακύνθῳ·

τῶν νήσων ἀριθμὸν ποιεῖσθαι δῆλός ἐστι, καὶ Σάμην καλῶν

244 ΣΤΡΑΒΩΝΟΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ

453. τὴν νῆσον, τὴν πρότερον Σάμον ἐκάλεσεν. Ἀπολλόδωρος δὲ,
τοτὲ μὲν *ἐν* τῷ ἐπιθέτῳ λέγων διεγάλει τὴν ἀμφιβολίαν,
εἰπόντα,

Σάμοιό τε παιπζλοεύσσος·

ώς τὴν νῆσον λέγουντα· τοτὲ δὲ αὐτεγράφεσθαι δεῖν,

δουλεχίῳ τῷ Σάμῳ τε,

ἄλλα μὲν,

Σάμη τε,

οὗτος εἶτε τὴν μὲν πόλιν Σάμην καὶ Σάμον συνωνύμως ὑπο-
λαμβάνων ἐκφέρεσθαι, τὴν δὲ νῆσον Σάμον μόνον. Ότι γάρ
Σάμη λέγεται ἡ πόλις, οὗτον εἶναι ἐκ τε τοῦ διαφωτισμούμενου
τοὺς ἐξ ἐκάστης πόλεως μητρηράς, φάναι·

Ἐκ δὲ Σάμης πίσυρεις τε καὶ εἴκοσι φῶτες ἔασι·

καὶ ἐκ τοῦ περὶ τῆς Κτιμένης λόγου·

Τὸν μὲν ἔπειτα Σάμηνδ' ἔπειτα.

454. Εἶχει δὲ ταῦτα λόγου. Οὐ γάρ εὐκρινῶς ἀποδίδωσιν δὲ Ποιητὴς,
οὐτε περὶ τῆς Κεραλληνίας, οὐτε περὶ τῆς Ἰδάκης, καὶ τῶν
ἄλλων πλησίου τόπων· ὡς εἰ καὶ οἱ ἐξηγούμενοι διαφέρονται
καὶ οἱ ἴσοροῦντες.

§. 12.

Αὐτίκα γάρ ἐπὶ τῆς Ἰδάκης, ὅτου φῆ·

Οἱ δὲ Ἰδάκην εἶχον καὶ Νήριτον εἰνοσίφυλλον·

ὅτι μὲν τὸ Νήριτον ὄρος λέγει, τῷ ἐπιθέτῳ μηλοῖ. Εν ἄλλοις
δὲ καὶ ρήτως ὄρος·

Ναιετάνω δὲ Ἰδάκην εὐθείελον· ἐν δὲ ὄρος αὐτῇ,

Νήριτον εἰνοσίφυλλον ἀριπρεπές.

Ἰδάκην δὲ εἴτε τὸν πόλεν, εἴτε τὴν νῆσον λέγει, οὐδὲ οὐδὲν
τούτῳ γε τῷ ἐπει,

Οἱ δὲ Ἰδάκην εἶχον καὶ Νήριτον·

κυρίως μὲν γάρ ἀκούων τις, τὴν πόλιν δέξατ' αὐτήν, ὡς καὶ 454.
Ἄθηνας καὶ Λυκαβηττὸν εἴτις λέγοει, καὶ Ρόδον καὶ Ἀταβύριν,
καὶ ἔτι Λασιθαίμονα καὶ Ταῦγετον ποιητικῶς δὲ τούναυτίον.
Ἐν μέντοι τῷ,

Ναιετάω δ' ἸΘάκην εὐδείειλον· ἐν δ' ὅρος αὐτῇ,
Νηρίτου,

[δῆλον]· ἐν γάρ τῇ νήσῳ, οὐκ ἐν τῇ πόλει τὸ ὅρος. Όταν δὲ
οὗτω φῆ·
Ημεῖς ἐξ ἸΘάκης ὑπὸ Νηίου εἰλήλουθμεν·

δῆλον, εἴτε τὸ αὐτὸ τῷ Νηρίτῳ λέγει τὸ Νηίου, εἴτε
ἕτερον, ἢ ὅρος, ἢ χωρίον. Οἱ μέντοι ἀντὶ Νηρίτου γράφων
Νηρίκου, ἢ ἀνάπτακιν, παραποίει τελέως. Τὸ μὲν γάρ, εἰνοσί-
φυλλον καλεῖ δὲ Ποιητής τὸ δ', ἐϋκτίμενον πτολίεντρον καὶ τὸ
μὲν ἐν ἸΘάκῃ τὸ δ' ἀκτὴν Ἡπείροια.

§. 13.

Καὶ τοῦτο δὲ δοκεῖ ὑπεναυτιότητοι τινα δηλοῦν,

Αὐτὴ δὲ χθαμαλὴ πανυπερτάτη εἰν αὖτις κεῖται.

Χθαμαλὴ μὲν γάρ ἡ ταπεινὴ καὶ χαμηλή πανυπερτάτη δὲ ἡ
ὑψηλὴ, οἷαν διὰ πλειόνων σημαίνει, Κραναῖν καλῶν καὶ τὴν
ὁδὸν τὴν ἐκ τοῦ λιμένος

τρηχεῖν ἀταρπὸν
Χώρον αὐτὸν ὑλήεντα·

καὶ,

Οὐ γάρ τις υἷος εὐδείειλος, οὐδὲ εὐλείμων,

Αἱ δὲ αὖτις κεκλίσται ἸΘάκη δὲ τε καὶ περὶ πασάσων.

Ἔχει μὲν οὖν ἀπεμφάσεις τοιαύτας ἡ φράσις. ἐξηγοῦνται δὲ
οὐ κακῶς. Οὔτε γάρ χθαμαλὴν δέχονται ταπεινὴν ἐνταῦθα,
ἄλλα πρόσχωρον τῇ ἡπείρῳ, ἐγγυτάτω οὖσαν αὐτῆς οὔτε παν-
υπερτάτην ὑψηλοτάτην, ἄλλα πανυπερτάτην πρὸς ζόφον, οἷον

246 ΣΤΡΑΒΩΝΟΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ

454. ὑπὲρ πάσας ἐσχάτην τετραμένην πρὸς ἄρκτου· τοῦτο γάρ βούλεται λέγει τὸ πρὸς ζόφου τὸ δὲ ἐναντίον πρὸς νότου·
— Άν δέ τ' ἀνευδε πρὸς ἡῶ τ' ἡελιόν τε.

455. Τὸ γάρ ἀνευδε πόρρω καὶ χωρίς ἐστιν· ως τῶν μὲν ἄλλων πρὸς νότου κεκλιμένων καὶ ἀπωτέρω τῆς ἡπείρου, τῆς δὲ Ἰθάκης ἐγγύθεν πρὸς ἄρκτου. Ότι δὲ οὗτω λέγει τὸ νότιον μέρος, καὶ ἐν τοῖσδε φανερόν·

Εἰτ' ἐπὶ δεξὶ̄ ιώσι, πρὸς ἡῶ τ' ἡελιόν τε,
Εἰτ' ἐπὶ ἀριστερᾷ τούτῃ πιτί ζόφου ἡερόεντα.

καὶ ἔτι μᾶλλον ἐν τοῖσδε·

Ω φέλοι, εὐ γάρ τ' ἔδιμεν, ὅπη ζόφος, οὐδὲ ὅπη ἡῶς,
Οὐδὲ ὅπη ἡελιος φαεσίμβροτος εἰσ' ὑπὸ γαιαν,
Οὐδὲ ὅπη ἀννεῖται.

Ἐσι μὲν γάρ δέξασθαι τὰ τέτταρα κλίματα, τὴν ἡῶ δεχομένους τὸ νότιον μέρος· ἔχει δέ τινα [καὶ] τούτου ἐμφασιν· ἄλλα βελτιον, τὸ κατὰ τὴν πάροδον τοῦ ἥλιου νοεῖν ἀντιθέμενον τῷ ἄρκτικῷ μέρει. Ἐξαλλαξιν γάρ τινα τῶν οὐρανίων πολλὴν βούλεται σημαίνειν ὁ λόγος, οὐχὶ ψιλὴν ἐπίκρυψιν τῶν κλιμάτων. Δεῖ γάρ κατὰ πάντα συνεφῆ καιρὸν, σὺ Φ' ἡμέρας, σὺ τε νύκτωρ συμβῆ, παρακολουθεῖν· τὰ δὲ οὐράνια ἐξαλλάσσει ἐπὶ πλέον, τῷ πρὸς μεσημβρίαν μᾶλλον, ἢ ἡττον παραχωρεῖν ἡμᾶς, ἢ εἰς τούναυτίον. Τοῦτο δὲ οὐ δύσεως καὶ ἀνατολῆς ἐγκαλύψεις ποιεῖ (καὶ γάρ αἰθρίας οὕσης συμβαίνει), ἄλλα μεσημβρίας καὶ ἄρκτου. Μάλιστα γάρ ἄρκτικός ἐστιν ὁ πόλος· τούτου δὲ κινουμένου, καὶ ποτὲ μὲν κατὰ κορυφὴν ἡμῖν γινομένου, ποτὲ δὲ ὑπὸ γῆς ὅντος, καὶ οἱ ἄρκτικοι συμμεταβάλλουσει ποτὲ δὲ συνεκλείπουσι κατὰ τὰς τοιαύτας παραχωρήσεις, ως εὐκ αν εἰδείης, ὅπου ἐστὶ τὸ ἄρκτον κλίμα, οὐδὲ εἰ ἄρχην ἐστιν· εἰ δὲ τοῦτο, οὐδὲ τούναυτίον ἀν γνοίης. Κύκλος δὲ τῆς Ἰθάκης ἐστιν ως ὁγδοήκοντα σαδίων. Περὶ μὲν Ἰθάκης ταῦτα.